נזרק (א) דם של אחד מהם אי אתה מודה שכשם שדמה פוטר את בשרה מן המעילה (ג) אף יפטור בשר חבירתה מן המעילה אם (ג) הציל בשר חבירתה מן המעילה אף על פי שהוא פסול דין הוא (ד) שיציל את בשרה אמר ריש לקיש משום רב אושעיא *תשובה נגובה השיבו רבי עקיבא לאותו תלמיד בבת אחת אין כזה אחר זה לא דכיון דפסול הוא מה לי בבת אחת מה לי בזה אחר זה א"ל רבי יוחנן לריש לקיש *ואתה אי אתה אומר כן אילו הפריש (ה) שתי אשמות לאחריות ושחט את שניהן (ו) וקדם והעלה אימורין של אחד מהן קודם זריקה אי אתה מודה *שאם עלו ירדו ואי ס"ד חד גופא הוא אמאי אם עלו ירדו *האמר עולא אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דם לא ירדו נעשה לחמו של מזבח אישתיק אמר ר' יוחנן קצצתינון לרגלוהי דינוקא: **מתני'** (ז) *(יש) מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר ובקדשים קלים כולהו להחמיר כיצד ב קדשי קדשים לפני זריקת דמים מועלין באימוריהן ובבשר (ח) לאחר זריקת דמים מועלין באימוריהן ואין מועלין בבשר ג ועל זה ועל זה חייב משום פיגול נותר וטמא נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים להקל ולהחמיר ובקדשים קלים כולן להחמיר כיצד ד קדשים קלים לפני זריקת דמים אין מועלין לא באימורין ולא בבשר (ט) לאחר זריקת דמים מועלין באימורין ואין מועלין בבשר על זה ועל זה ה חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא נמצא מעשה דמים בקדשים קלים (י) כולן להחמיר: **גמ'** קתני אין מועלין בבשר מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא ואמאי הא ממונא דכהן הוא לא קשיא משום דנסיב רישא מועלין נסיב סיפא אין מועלין אימא סיפא בקדשים קלים כולהו להחמיר כיצד בשר קדשים קלים לפני זריקת דמים אין מועלין בהן ובאימוריהן ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא לאחר זריקת דמים מועלין באימוריהן ואין מועלין בבשר מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא ואמאי הא ממונא דבעלים הוא *אמר ר' חנינא ליוצאין ור"ע היא (יא) כי אמר ר"ע זריקה ו מועלת ליוצא לשריפה

אבל

אמר רבי יוחנן קצצתינון רגלוהי דינוקא. כלומר סתרתי דברי ר"ל דהא לאו טעמא דר"ע משום דחד גופא הוא דא"כ גבי מפריש שני אשמות וכו' שהבאתי לעיל הוה לן למימר לא ירדו כדפרישית דנעשו לחמו של מזבח אלא ודאי טעמיה דר"ע משום בת אחת ולא"ת מ"מ כיון דמאי טעמא דבבת אחת לענין לפטור הבשר מן המעילה למה לא יועיל באימורין לעשותן לחמו של מזבח כמו דמדמה להו כטעמא דחד גופא הוא י"ל דלא דמי (כג) דלאמריך דטעמא גבי לפטור בשר מן המעילה משום בת אחת ניחא דודאי כיון דהלה מזה זורק הלה מזה זורק דין הוא שיפטור מן המעילה אף בשר חברתה שלא נזרק דמה אבל ליעשות לחמו של מזבח ולומר דלא ירדו לא חשיבה כל כך האי טעמא אלא אי אמרת דטעמא משום חד גופא א"כ האי טעם חשוב אף לענין שלא ירדו:

ועל זה וזה חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא. פירוש על זה ועל זה על הבשר *ועל האימורים [בקדשי קדשים] נמצא מעשה דמים [להקל ולהחמיר] (כד) פירוש להקל שע"י זריקת הדמים אין מועלין דלא מיקרו תו קדשי ה' ולהחמיר לחייב עליו משום פיגול נותר וטמא:

הא איסורא איכא. שאסור לאוכלו והא ממונא דכהן הוא קשיא הא דבהדיא כתיב בקרא (ויקרא ז) דכהנים אכלי להו: **הא** ממונא דבעלים הוא. ולא משני כדלעיל *דאגב מועלין באימורים (כה) קתני אין מועלין בבשר דהאי דלעיל משני שפיר דאורידי דהגא רישא מועלין באימורים ובבשר גבי לפני זריקת דמים תנא נמי גבי לאחר זריקה ואין מועלין בבשר אע"ג דאיסורא נמי ליכא אלא הכא גבי קדשים קלים דלא שייכא שום מעילה בבשר אף קודם זריקה לית ליה למיתני אין מועלין בבשר אגב מועלין באימורים ונראה דלא פריך אלא למ"ד הותר אכילה שיטו דאי למ"ד הותר זריקה אם כן לאחר זריקה ר"ל לאחר (כו) שניתר לזריקה ואף על פי שלא נזרק ואם כן מאי פריך הכא ממונא דבעלים הוא (כז) ודאי דאיסורא כיון שלא נזרק הדם: **כי** אמר רבי עקיבא מועלת ליוצא לשרפה. פירוש אין הכי נמי דאיסורא איכא דמיירי בבשר (כח) שיצא עד כאן לא קאמר ר"ע דזריקה מועלת ליוצא אלא לענין לאקבועי בפיגול ונותר וטמא וצריך עיבור צורה (כט) לשרפן שאין זה קרוי פסול בגופו דאמר בפסחים (דף סג.) ישרף מיד דזריקה מהניא ליה ומשוי ליה כאילו לא יצא והויא ליה פסול מחמת דבר אחר דאמרינן בפסחים (פב) שצריך עיבור צורה

אבל

מרק דמה וכו'. נפסלה הבהמה במותר חטאת: דין (א) שיפטור את בשרה. ואע"פ שיש פסול יוצא: תשובה נגובה השיבו. כלומר לא היתה מעלייתא הא דהשיבו ושחט את שתיהן דמשמע דבבת אחת או דמה פוטר בשר חבירתה אע"ג דפסול הוא דהכי משמע *דכי הכי (יב) דמפרש רבי אלעזר לעיל דלא אמר רבי עקיבא אלא ששחט שתיהן בבת אחת הא לא דאמר רבי עקיבא נמי הכא ושחט את שתיהן היינו בבת אחת הא שחטן בזה אחר זה לא והיינו תשובה נגובה כיון דפסול הוא דמשעה שזרק דמה של אחת מהן נפסל השנייה במותר חטאת: מה לי בבת אחת מה לי בזה אחר זה. הואיל וסבירא ליה לר' עקיבא דדמה פוטר בשר חבירתה אע"ג דפסול משום *מותר חטאת כי היכי דחשבת להו כגוף אחד (יג) *כשחטן נמי בזה אחר זה תהא דמה פוטר את של חבירתה אלא ודאי תשובה נגובה היא דלא שנא: א"ל ר' יוחנן לר"ל *ואתה אי אתה אומר כן. דחשבת להו כגוף אחד אף כי שחטן בזה אחר זה ודמה פוטר בשר חבירתה: אילו הפריש שני אשמות לאחריות. שאם יאבד אחד מהן שיתכפר באחר והאי דנקט *שני אשמות (יד) וכל שכן שתי חטאות דחטאת חמירא קדושתיה מאשם: ושחט את שניהם וקדם והעלה אימורין של אחד מהן קודם זריקה. ואח"כ זרק הדם (טו) מאותו שלא קרבו אימורין: אי אתה מודה שאם עלו. אותן אימורין שירדו דזריקת דם דאידך לא מהניא לגבי אימורין דלאו דידיה משום דמגופא אחרינא נינהו: ואי ס"ד. כדקאמרת בזה אחר זה נמי פוטר בשר חבירתה משום טעמא דאמרת דכחד גופא הוא הכא אם עלו אמאי ירדו: האמר עולא. גבי גוף אחד אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמים לא ירדו שנעשו לחמו של מזבח דקלטן מזבח דכיון דחד גופא הוא כי הדר וזריק הדם לאחר העלאת אימורין הויא זריקה ולא ירדו ואם כדבריך דטעמיה דר"ע הוי משום דכחד גופא דמו כי קדם והעלה אימורין ושוב מרק הדם דאידך דלא העלו אימורין ליהני ליה דאם עלו לא ירדו אלא מדאמרינן דירדו שמע מינה דלאו משום דחד גופא הוא אלא היינו טעמיה דר"ע דכי שחט שתיהן בבת אחת דמה פוטר בשר חבירתה דהלה מזה זורק והלה מזה זורק ולא תוקמיה טעמא משום דחד גופא הוא ולא תשובה נגובה השיבו: אשתיק. ר"ל: אמר רבי יוחנן קצצתינהו לרגליה דיטקא. [א]ר"ל קרי יתקא לפי שהיה בחור [ג]ממש דאותביה הכי ולא ידע להשיבו (טז) לישנא אחרינא דדייקא דדייק דקאי (ג) הכי ואי קשיא לך מ"ש גבי חטאות בבת אחת דכי זרק דמה של אחת מהן דפוטר את בשר חבירתה והכא לא מהני זריקה דחד (יז) האימורין דאידך דאמרינן אם עלו ירדו הא לא קשיא דודאי גבי מעילה אמרינן דדמה של אחת מהן פוטרת את חבירתה מן המעילה אבל לרצות האימורין במזבח ודאי לא מהני אלא זריקה דם שלו בעינן אע"ג דשחט שתיהן בבת אחת: **מתני'** מעשה דמים. היינו זריקה: לאחר זריקת דמים אין מועלין בבשר. דהבשר יש בו שעת היתר לכהנים והיינו להקל דשוב אין בו מעילה: על זה (יח) וזה. על האימורין ועל הבשר לאחר זריקה (יט) חייב משום פיגול ונותר וטמא (כ) והיינו להחמיר דקודם זריקה אין חייבין בכל (כא) [הני אבל] לאחר זריקה נקבעו בכל הני: לאחר זריקת דמים מועלין באימורין. והיינו להחמיר דקודם זריקה לא הוה בהו מעילה כלל והשתא איכא מעילה באימורין: ועל זה ועל זה וכו'. והיינו נמי להחמיר כדפרישית לעיל: נמצא מעשה דמים וכו': **גמ'** קתני. רישא בשר קדשי קדשים לאחר זריקה אין מועלין בבשר: מעילה הוא דליכא. משמע הא איסורא איכא לכהן האוכלן ואמאי הא ממונא דכהן הוא: נסיב בסיפא. והאי דקתני אין מועלין לאו דוקא דמשמע מעילה הוא וכו' אלא משום דתנא רישא קודם זריקה מועלין בבשר דהא מועלין דוקא הוא דעדיין אין בו היתר לכהנים תנא סיפא נמי אין מועלין: אימא סיפא כו' מעילה הוא דליכא. בבשר [הא איסורא איכא] לישראל האוכלו: והא ממונא [דבעלים] הוא וכו'. והכא ליכא למימר משום דנסיב רישא מועלין תנא סיפא נמי אין מועלין דבתרוייהו א) [בסיפא] דרישא [ובסיפא] דסיפא אין מועלין קתני וכי היכי דדייקינן הכא הא איסורא איכא ה"נ דייקינן בסיפא [דרישא] ולמאי איכא ביה איסור אכילה: א"ר חנינא ליוצא. כגון שיצא הבשר חוץ למחיצתו ושוב מרק הדם (כב) דכי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא לאפוקי ממעילה ולהביאו לשריפה (כג) ב) ולאסור כמו שאר קדשים פסולין והכי מהניא ליה זריקה שאינו נשרף לאלתר אלא עד שתשבר צורתו:

אבל

א) כרישא דסיפא ב) נ"ל ולא לאלתר

לג א מיי' פ"ג מהלכות פסה"מ הלכה יג:

לד ב מיי' פ"ג מהל' מעילה הלכה ג:

לה ג מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה ז:

לו ד מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה א:

לז ה מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה ו:

לח ו מיי' פ"א מהלכות [illegible] הלכה לג [illegible]

ולהם אומר כן כו' נ"ק

ועל האימורים [illegible] נ"ק

[נמצא שבמשמרים [illegible]]

דאגב דמי מועלין כו' נ"ק

נ"א כדאמר

[פ' בפ"ז מד: פרש"י ותוס' ד"ה תשובה]

מותר חטאת דחשבת להו כו' נ"ק

נ"א כשחטן בבת אחת כשחטן כו'

ולהם אומר כן דחשבת כו' נ"ק

זבחים סב: סב.

ב' אשמות לרבותא נקט וכ"ש כו' נ"ק

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דין כו' שיציל את בשרה: (ב) ד"ה אמר רבי יוחנן וכו' [illegible]

◆

רבינו גרשום

[illegible]

◆

שיטה מקובצת

[illegible]

[illegible]

הגהות צ"ק (א) דב"ל וקרי יתוקא כו' (ב) ממש ואתביה ולא ידע כו' (ג) הכי כ' דדייק הכא כו' גבי ב' חטאות דשחט בבת אחת כו'